

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő, Administrator delegat si grant responsabil-Felelős igazgató: Schwartz Endre Proprietar-Tulajdonos: Fraternalitas S.A.R.L.de Editura Registrat publicatijunilor periodice No. 43. Dos. 538-1938. Tribunalul Cluj, Secția III.

Csütörtök, február 23.
1939—5699. Adar 4.
XXII. évfolyam, 44. szám.

Weizmann kategórikusan elutasította az angol kormány javaslatait

A zsidó bevándorlás és földvásárlás korlátozását és a zsidók és az arabok politikai egyenlőségének biztosítását tartalmazta Mac Donald terve

Az angol minisztertanács megállapította, hogy nem hozható létre a megegyezés

LONDON, február 22. Az angol kormány tagjai ma Chamberlain elnökelete alatt minisztertanácsot tartottak.

Az Havas jelentése szerint Macdonald gyarmatügyi miniszter kimerítő expozét tartott a palesztinai kérdéssel, azon tanácskozáskor tükrében, amelyeket ő és Butler külügyi államtitkár az arab és zsidó küldött ségekkel folytattak. Mejjalpitást nyert, hogy az arab és zsidó álláspont, ha nem is véglegesen összeegyeztethetetlenek, min- denestre szembenállnak egymással. Nyen körülmények között a kormánynak kell nyilatkoznia arról, hogy milyen megoldást talál a kérdésre.

Másrésről lord Halifax külügyminiszter számolt be a burzsoi kormánnyal folytatott tárgyalásokról, a köztársaságiaknak nyújtott amnesztia és a Franco-kormány de jure való elismerésének kérdésében.

Macdonald „három pont-javaslatát”

London, február 22. Jelentette az Uj Kelet, hogy az angol és zsidó delegáció szerdai ülésén Macdonald gyarmatügyi miniszter kompromisszum-javaslatot terjesztett elő a Palesztina-kérdés megoldására. Az angol és zsidó delegáció pénteki ülésén közölte Weizmann Chaim és Ussiskin a zsidó delegáció választát az angol javaslatra. Ezen a döntő fontosságú értekezleten az angol kormány Lord Halifax külügyminiszter, Macdonald gyarmatügyi miniszter, Butler külügyi államtitkár és Lord Dufferin képviselték.

A javaslat három pontból állott: 1. A zsidó bevándorlás korlátozása. 2. A zsidó földvásárlás korlátozása. 3. A zsidók és arabok politikai egyenlőségének biztosítása. A pénteki ülésen Weizmann kijelentette, hogy a konferencia zsidó bizottsága meghallgatta a javaslatokat és „alaposan megfontolt választ” ad arra.

A javaslatok teljes mértékben elfogadhatatlanok a zsidók számára. A zsidók sohasem fognak belenyugodni abba, hogy kisebbségi státuszba jussanak Palesztinában és éppoly kevéssé fognak hozzájárulni bármilyen más javaslathoz, amely — mint Macdonald miniszter mostani javaslata is — a Balfour-deklaráció és a mandátum megszegését jelenti. A zsidó delegáció időpocsékolásnak tekintené, ha belebocsátkozna ezen javaslatok részleteinek vitájába.

Részletek megvitatásáról — mondotta Weizmann — csak akkor lehet szó, ha előbb megegyezés jött létre az elvi kérdésekben. A zsidó bevándorlás korlátozására irányuló javaslatokat már csak azért sem lehet elfogadni, mert egy teljesen új elvet vezet be, nevezetesen: az arab vétót a zsidó bevándorlás kérdésében.

Miután a zsidó delegáció teljes egészében elvetette a Macdonald tervet, a „politikai egyenlőségéről” szóló harmadik pont részleteit nem is vették tárgyalás alá. Csak egy delegátus tette fel a kérdést Macdonaldnak, hogy meg tudná-e világítani közelebbről ezt a javaslatot. A további vitát azonban más delegátusok közbevetett megjegyzései megakadályozták, kijelentvén, hogy ez a javaslat egy része csupán annak a tervnek, amelyet a zsidó delegáció teljes egészében elvetett, úgy, hogy ilyen körülmények között nincs értelme a föltötte való további tárgyalásnak.

Ussiskin héber beszéde

M. M. Ussiskin héber beszédben indokolta meg közelebbről a Macdonald-tervnek zsidó részről történt elutasítását és rámutatott arra, hogy a zsidó földvásárlás korlátozása ad absurdum vinné a Balfour-deklarációt és mandátumban vállalt angol kötelezettsé-

geket, amelyek a Zsidó Nemzeti Otthon felépítésének előmozdítására kötelezték a mandátárius hatalmat. Ussiskin sajnálatát fejezte ki afölött, hogy olyan javaslatokkal állnak a zsidók elé, amelyek a Balfour-deklaráció, a mandátum és az angol kormány által, a zsidókkal szemben vállalt összes többi kötelezettségek nyílt megszegését jelentik.

Ussiskin beszédét ezután lefordították angolra, ami sok időt vett igénybe. Ussiskin a kormány tagjaihoz fordulva a következő megjegyzéssel kért elnézést ezen idővesztéséért:

— Ha az önk nyelvét más nyelvre fordítják le, úgy az olyan, mint amikor a menyasszonyt a fátyonon keresztül csókolják meg. Ussiskin ezen megjegyzése nagy tetszést aratott az angol delegátusok körében.

A zsidó álláspont az arab-kérdésben

A gyűlés hátralévő részét szabad kibeszélésnek szentelték, melynek során Macdonald újból megemlítette a palesztinai arabok azon félelmét, hogy zsidó uralom alá fognak kerülni. A zsidó delegátusok azt válaszolták, hogy a zsidóknak nem áll szándékukban uralni az arabokat, de abba sem fognak soha belemenni, hogy az arabok uralma alá kerüljenek. A zsidók újból hangsúlyozták, hogy kielégítő megegyezés csak a zsidók és az arabok közvetlen tárgyalása útján érhető el. Macdonald gyarmatügyi miniszter, miként eddig, úgy ez alkalommal is kitért a válasz elől és nem tett semmilyen nyilatkozatot e javaslat kapcsán. Még azt sem közölte, hogy kísérletet fog-e tenni ilyen közvetlen tárgyalás létrehozására irányában.

Miután az angol-zsidó tárgyalások a pénteki napon a kiindulási ponthoz sodródtak vissza, e pillanatban nem tudják Londonban, hogy milyen alapon fogják folytatni a további tárgyalásokat, vajjon Macdonald új javaslatot fog-e előterjeszteni, vagy további erőfeszítéseket kíván tenni abban az irányban, hogy a zsidókat eltérítse kategórikusan elutasító álláspontjukról, legutóbbi javaslata kapcsán.

A Macdonald-tervet ugyancsak szerdán közölték az arab delegációval is. Az arabok szombatra ígérték a választ, de a szombati ülés eredményéről még semmi sem szivárgott ki. Macdonald az utóbbi napokban beható tanácskozással folytatott az arab államok delegátusaival.

Macdonald javaslata az arab értekezleten

A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a szombati angol-arab értekezleten az arab delegátusok elvetették a zsidókkal való közös

értekezlet tervét azzal az indokolással, hogy nem hajlandók elismerni a Jewish Agencyt, amely a Palesztinán kívüli zsidóságot képviseli, csak a palesztinai zsidókkal hajlandók tárgyalni.

A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint az araboknak azon követelésére, hogy önálló arab állam teremtesék Palesztinában, Macdonald gyarmatügyi miniszter azt a javaslatot terjesztette elő, hogy törvényhozó tanácsot létesítsenek Palesztinában, amelyben az arabok alkotnák a többséget. Azt javasolta továbbá, hogy a zsidó bevándorlást „zsidó zónákra” korlátozzák, mely zónáknak területét és határait később állapítanák meg. A zsidó bevándorlást évről évre fokozatosan csökkentnék. A zsidó földvásárlást is a zöngyrendszer szerint korlátoznák. Az országot három területi típusra osztanák. Az egyikben teljesen betiltanák, a másodikban korlátoznák, a harmadikban teljesen szabadrá ten- nek a zsidó földvásárlást. Nagyjában és egészében ez a javaslat megfelel annak a három javaslathoz, amelyet a gyarmatügyi miniszter a zsidó delegáció elé terjesztett.

Az arab delegátusok ismételt felvetették az önálló arab államra vonatkozó követeléseiket és a következő koncessziókat ajánlották fel a zsidóknak:

1. Korlátlan választójog.
2. Teljes autonómia a sűrűn zsidó-lakta területeken.
3. Közös tanácsok a vegyeslakosságú kerületekben.
4. A zsidók részvétele az ország kormányában.

Uj delegátusok

Jacob effendi Farraj a Nashashibi vezetés alatt álló arab nemzetvédelmi párt alelnöke és második delegátusa február 19-én repülőgépen Alexandriából Londonba érkezett. Ugyanekkor Seyd Taufik iraki miniszter is az angol fővárosba érkezett, hogy leváltassa Nuri pasa miniszterelnököt Irak képviselőtében a Palesztina-konferencián.

Chaim Kalvariszki, a Jewish Agency arab osztályának volt vezetője meghívást kapott a Jewish Agency ekzekutívétől, hogy csatlakozzék a londoni zsidó delegációhoz. Kalvariszki elindult Londonba.

Merényletet követtek el Nashashibi egyik rokona ellen

Jeruzsálem, február 22. Zuhri Nashashibit Ragheb Bey Nashashibi, a palesztinai mérsékelt arabok pártvezetőjének unokaöccsét, ma Jeruzsálemben revolverlövésrel súlyosan megsebesítették.

Ma indul Varsóba Ciano gróf

Róma, február 22. (Rador). Ciano ma, csütörtökön indul Varsóba, ahol 3 napos hivatalos látogatást tesz. Ciano Közép-Európa helyzetéről fog tárgyalni a valószínűleg tartják, hogy tapogatózni fog abban az irányban, hogy milyen szándéka lennének Lengyelországnak, ha a földközítengeri helyzet súlyosbodna az olaszoknak a franciákkal szembeni követelése nyomán. Végül jól értesült körök azt hiszik, hogy Ciano Varsóból egyenesen hazautazik és nem érinti Berlint, mint hirtelt.

Franciaország pénzügyi helyzete

Reynaud francia pénzügyminiszter a Daily Telegraphban „Franciaország rendet terem a háza táján” cím alatt cikket írt, amelyben egyrészt a saját gazdaságpolitikáját és szanálási tevékenységét ismerteti, másrészt pedig programot ad pénzügypolitikájával kapcsolatban.

Reynaud cikkében szanálási munkáját, tevékenységét: az árelenőrzések, a hitelpolitikák, a munkaidőről szóló törvény, stb. revíziójának nevezi. Minden a termelési rentabilitás állandósítása érdekében vált szük- ségessé. Reynaud szerint a kapitalista gazdasági rendszerben nem hozhatók olyan rendelkezések, amelyek a profitot márol- holnapra illuzióriussá teszik, mert az állandósítja a bizonytalanságot, ami aztán károsan hat ki a vállalkozási kedvre és a termelésre.

Elsősorban az ellenőrzések revízióját tartotta szükségesnek Reynaud. Az árelenőrzések során olyan helyzetek alakultak ki, amelyek egészségesekek nem nevezhetők és így a termelés rentabilitását veszélyeztették. Ezért az árelenőrzési rendszert oda kellett módosítani, hogy a termelő minimális haszna minden körülmények között biztosítható legyen.

Reynaud szerint a másik súlyos probléma a túltengő hitelkiterjesztési rendszer volt. A hitelkiterjesztés aránya jóval meghaladta azt az arányt, amennyivel a termelés mennyiségileg emelkedett. A túlzott hitelkiterjesztés idézte elő, tehát azt, hogy az árak monetáris okokból is emelkedtek. Ezzel magyarázható, hogy a nagykereskedelmi árakban 90 százalékos áremelkedés következett be. Az a tény viszont, hogy a detail-árak csak 70 százalékkal emelkedtek mutatják a károsan alkalmazott árelenőrzési rendszer hátrányait.

Kétségtelen, hogy Franciaországban a polgári termelés szükségletén felüli hitel kiterjesztések voltak szükségesek, mivel az államnak a hadfelszerelést és a hadfelszerelési ipart finanszírozni kellett. Azonban a helyes mértéket és a helyes arányt az előző kormányok nem találták meg, ugyancsak a finanszírozás helyes eszközeit, az egészséges kölcsönműveleteket sem.

Ami pedig a munkaidő-rendszert illeti, a jelenlegi európai helyzetben a 40 órá- s munkahét általánosítását és megmérést nemzeti katasztrófának tartja Reynaud. Itt a német kormány munkarendszere célzó (amelyet a francia szocialisták kényszermunkarendszernek neveznek), amelyben általános a 48 órá, de igen gyakori a 60 órá munkahét. Reynaud szerint a polgári termelésben megfelel a 40 órá munkahét, azonban a hadfelszerelés által diktált többtermelésben már megszüntetendők tartja. Reynaud itt rentabilitási okokat hoz fel. Ugyanis a 40 órá munkahét-rendszer is megengedi a túlórá- díjazást, azonban 25—100 százalékos többlet- díjazást követel a 40 és 48 óra közötti nyolcórás munkaidőért, noha Reynaud (és a polgári szociológusok) szerint a napi munka utolsó két órája az, amidőn a napi munkában már fáradó munkás a legkeve- sebb értéket tud produkálni. Ezért a kisebb értékű munkáért fizessen a tőkés 25—100 százalékkal magasabb munkabért? — kér- di Reynaud. Azonban Reynaud a kérdés mélyebb vizsgálatába nem megy bele és a hadfelszerelési üzemekben, valamint az ez- zel kapcsolatos iparágakban a normális díjazású 48 órá munkaidő bevezetését tartja szükségesnek. Hasonló véleményen

VILAG TUKR

Admirális klubben

február 21-ikén... curesitibe érke... Ausborne elő... an, azonkívül... el tesz látoga...

Kitiltott filmek

ly Express-je... mány kitiltotta... amerikai filme... Clark Gable... bel, stb. szere... hogy az ame... dva, zsidó vál... rányítása alatt

Lamtitkár neküllek

Even ausztrá... tette a parla... titkár Lon... zinen vizsgálja... széről benyuj... ket, amelyek... el és elintézet... r utja a kivá... ysorítását cé...

Em alatt a nácik ban

La Guardia pol... y a ma este a... dó nagygyűlést... Amerikai Néme... nemzeti szocia... védelme alá he... tt fenyegető le... ifasizták: bom... ket a Madison... t. A bevezetett... lta ezt az áll... ujjabb répiratet... litják pártívei...

Sóházban oroszországról

angol alsóház... azt a kérdést... gy nem áll-e... a kapcsolatokat... g között.

Chamberlain miniszter-vezetőket mondott

az a kívánsá... megszilárdítsa... ányokkal, külö... olatokat és örö... hetem a Házzal... kedelmi állam... Moczskvába utar... kat is megláto...

Kérdezte a mi... e alkalmasnak... áti gesztus tör... felé.

volt egészen vi... hivatkozva, tért

Lapkiadó R. T... ron L. Pop 10... 20.

EMAT

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

A londoni Palesztina-konferencia

Macdonald: „Nem a palesztinai zsidóknak, hanem a Cionista Világszervezetnek adtuk a Balfour-deklarációt“

Malcolm Macdonald gyarmatügyi miniszter beszédét tartott az angol rádióban a Londonban üléselő Palesztina-konferenciáról.

— Többektől hallottam, — mondotta Macdonald, — hogy borulótlan itélik meg a Palesztina-konferencia sikerének lehetőségét, amennyiben megoldhatatlannak látják az egész palesztinai problémát. Én azt hiszem, hogy megoldható. Meg kell jegyezmem viszont, hogy a probléma valóban igen nehéz. A kérdés súlyos voltára mi sem jellemzőbb, mint az a körülmény, hogy az angol miniszterelnök két konferenciát kellett megnyitson egy helyett.

— Miért áll így a helyzet? Az arabok évszázadok óta élnek Palesztinában. Másfelől a zsidók joggal tekintik ezt az országot otthonuknak, jóllehet évszázadokkal ezelőtt hagyták el az országot, ahol csak kevés zsidó maradt. Az utolsó husz év alatt azonban nagy zsidó tömegek vándoroltak be Palesztinába a mandátum alapján, amelyet a Népszövetség és az Amerikai Egyesült Államok garantáltak és amely zsidó nemzeti otthon létesítését irányozza elő a zsidók őseinek országában.

— Anglia felhatalmazást kapott arra, hogy mint mandatárius hatalom kormányozza ezt az országot. Az arabok azonban sohasem ismerték el a mandátumot, sem a Jewish Agency, a zsidók és az angol kormány közötti együttműködés szervét. Ez az oka is annak, hogy az arabok nem akarnak egy asztalhoz ülni a Jewish Agency reprezentánsaival, mely testületet nem hajlandók elismerni.

— Nem akarok bővebben foglalkozni a két fél álláspontjával. Csak néhány szót szeretnék szólni azokról a férfiakról, akik a zsidókat és az arabokat képviselik ezen a konferencián.

— Az tény, hogy az arab államok jeles férfiakat küldtek el a konferenciára, bizonyítja, hogy ezen államok megkülönböztetett fontosságot tulajdonítanak ennek az értekezletnek.

— Ami pedig a zsidókat illeti, delegátusaik nem a Palesztinában élő zsidóknak a képviselői. Igéretünket mi a Cionista Világszervezetnek tettük, amelynek minden országban vannak tagjai. Azt ígértük, hogy hozzásegítjük a zsidókat egy zsidó nemzeti otthon felépítéséhez Palesztinában és a Jewish Agency, amely cionistákból és nemzionistákból áll, sok-sok ország zsidóságát képviseli.

— Az amerikai zsidók különösen fontos szerepet játszottak a palesztinai zsidó építő munkában. Hasonlóképpen a délamerikai zsidók is állandóan támogatták a palesztinai újjáépítési tevékenységet. Dr. Weizmann Chaim, a nagy államférfi vezetésével jöttek el Londonba a világ minden részéből a zsidó közösségek reprezentánsai, hogy részt vegyenek a palesztinai tárgyalásokon.

— Ami a palesztinai terrort illeti, a brutalitásnak ez a veszedelmes doktrínája, a szentföldön is elterjedt, de ez a doktrína nem egészséges, nem igazságos és nem civilizált. A St. James-palotában tanácskozó férfiaknak alkalmuk nyílik megismerni egy új doktrínát, a szabad vita és tárgyalások elvét, a két nép békés és igazságos együttélésének biztosítása érdekében.

AMERIKA ÉS A PALESZTINA-KÉRDÉS.

Az amerikai sajtó teljes terjedelemben közli azt a levelet, amelyet a londoni Palesztina-konferencia kapcsán az Egyesült Államok külügyminiszterüma intézett az amerikai cionista szervezet vezetéséhez, válaszként a washingtoni cionista konferencia által elfogadott rezolúcióra, amelyet küldöttség nyújtott át annak idején a washingtoni kormányának. A választ, amelyről röviden megemlékezett már az Új Kelet, többek között a következőket mondja:

— Az angol kormány számot vet a Palesztina-mandátum nemzetközi jellegével és ennek értelmében kötelezte magát arra, hogy ki fogja kérni az amerikai kormány tanácsát a jövőbeni Palesztina-politikájára vonatkozólag.

— Biztosíthatjuk önöket, hogy az amerikai kormány állandóan figyelemmel kíséri a helyzet mindenkor alakulását és mindazon szempontokat, amelyeket a washingtoni cionista konferencia által megszavazott rezolúció tartalmaz.

— Mi minden alkalommal kifejezésre jutottunk az angol kormány előtt azt a nagy-

foku érdeklődést, amelyet az amerikai nép tanúsít a Palesztina-kérdés iránt és minden okunk megvan annak feltevésére, hogy az amerikai kormány állandóan informálva van a mi országunk közvéleményének álláspontjáról a palesztinai kérdés tekintetében. Biztosíthatjuk önöket, hogy az Egyesült Államok kormánya a jövőben is megkülönböztetett figyelmet fog szentelni a különböző tényezőkre, amelyek a palesztinai kérdéssel állanak összefüggésben.

Londoni politikai körökben az a hír járja, hogy Chamberlain miniszterelnök Macdonald gyarmatügyi miniszter közreműködésével új tervet dolgozott ki a palesztinai kérdés megoldására. E terv szerint független zsidó államot létesítenének Palesztinában angol fennhatóság alatt. Ez az állam nemcsak földrajzilag volna korlátozott, hanem befogadó képessége tekintetében is, oly értelemben, hogy a bevándorlást is korlátok közé fogják szorítani. Ezzel szemben az angol kormány kötelezettséget vállalna arra nézve, hogy más országokban biztosít lehetőségeket a zsidó bevándorlási szükségletek kielégítésére. Ez a terv a zsidóknak azon „ambícióját” akarná kielégíteni, hogy legyen egy „saját államuk” és egyidejűleg az araboknak is lehetővé tegyék, hogy többségben maradjanak Palesztinában.

Ezekkel az ellenőrizhetetlen hírekkel szemben londoni politikai körök tudni vélik, hogy a zsidó delegátusok kategorikusan kijelentették, hogy hasonló tervek semmilyen vita tárgyát nem képezhetik. A zsidók nem fognak elfogadni semmilyen tervet, amely legszen- tebb jogaiknak csúfos megrövidítését jelentheti. A zsidók minden erejükkel harcolni fognak a Balfour-deklaráció megvalósításáért annak teljes egészében.

Palesztina

„ADJAK A ZSIDÓKNAK A NEGEVET“.

A Times legutóbbi számában nyílt levelet közöl Edward Blakwell Jervis örnagy, Uganda volt kormányzója, aki rámutat annak szükségességére, hogy tegyék lehetővé a zsidók számára a Negev, vagyis Dél-Palesztina betelepítését. Ha az arabok — írja a volt ugandai kormányzó — tizenhárom évszázadon át paragon hagyták ezt a területet, a zsidóknak kell adni ezt a földet, akik nagy összegeket, fiatal munkaerőket és nagy lelkesedést fognak oda investálni ezen ország-rész felvirágoztatására és fejlesztésére. Először kísérletet kell tenni a telepítés beindítására és ha ez az első kísérlet sikerrel jár, ugy nagy és átfogó kolonizációs műnek kell megindulnia ezen a vidéken.

A HISTADRUT MUNKANÉLKÜLI ALAPJA.

A Histadrut Haovdim, a palesztinai zsidó munkásszervezet nemzeti tanácsának tel-avivi ülésén Remez főtitkár bejelentette a harmadik Pidion Avoda (munkanélküli alap) akciójának beindítását. Remez közölte, hogy az eddigi két akció százezer fontot eredményezett, eltekintve attól a százezer fonttól, amely a rendes munkanélküli alapra folyt be. H. Frumkin ezután ismertette azt a tervet, amely 25 ezer munkás elhelyezésére irányul és rámutatott arra, hogy az elmúlt három évben huszezer új zsidó munkás he-

Ha léghuzatba kerül...

Ez az új léghuzatban áll. Ha nem dörzsöli be magát Carmol®-val, hogy elejét vegye esetleges gripának, hűlésnek, vagy idegfájdalmaknak, úgy rosszul fog járni.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meg-hítés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

lyezkedett el a zsidó ültetvényeken. A munkanélküliek száma — mondotta Frumkin — ma kisebb, mint volt a zavargások elején, amennyiben ma alig négyezer a munkanélküliek száma. A nemzeti tanács számos rezolúciót szavazott meg, így többek között hangsúlyozták, hogy a zsidó bevándorlás be-szüntetésére és a zsidó építőmunka elfojtá-sára irányuló törekvések meg fognak törni a zsidó nép ellenállásán. A zsidó nemzeti ot-ton felépítését nem lehet megakadályozni. A zsidók nem fognak eltérni olyan előírásokat, amelyek arra irányulnak, hogy növekedésük-et és fejlődésüket hátráltassák. A paleszti-nai zsidó pionir munkát és kolonizációt min-den körülmények között folytatni fogják.

A ZSIDÓ MEZŐGAZDÁK SZÖVETSÉGE-NEK TEL-AVIVI ÉRTEKEZLETE.

A zsidó mezőgazdák szövetségének tanácsa Mose Smilanski elnökletével értekezletet tartott Tel-Avivban. Smilanski hangsúlyozta, hogy a szövetség nem akarja elszigetelni magát a jisivutól. A mezőgazdák szövetsége ugyan nem tartozik semmilyen párthoz se, ugy po-litikai, mint gazdasági téren együtt működik a jisiv többi szerveivel. Dr. Emil Smorak, a cionista ekzekutív nevében üdvözölte az ér-tekezletet, majd a londoni konferenciáról szólván, nagy meglepődéssel beszélt a zsidó vezetők ottani magatartásáról. Ma azok is elismeréssel adóznak — mondotta — a cio-nista vezetők londoni magatartásának, akik eredetileg elleneztek a konferencián való részvételt. Az értekezlet üdvözlő táviratot intézett a londoni delegációhoz. Számos ha-tározatot hoztak az ültetvény-gazdaságok problémáira vonatkozólag. Elhatározták töb-bek között, hogy a különböző citrus szövet-kezeteket egyesítik, a zsidó munkások alkalmazását folytatják és a zsidó mezőgazdákat felhívják, hogy a legaktívabb módon támogassák a Kofér Hajisvot.

A „MIFDE EZRACHI“ — A KÖZÉPSZ-TALY-ALAP.

A középszotaly támogatására létesített alap, a Mifde Ezrachi második ak-ciója során 25 ezer fontot akarnak össze-gyűjteni Palesztinában. Az első akció során 26 ezer fontot gyűjtöttek össze.

A TEL-AVIVI ISKOLAHÁLÓZAT.

A tel-avivi városi tanács közleményeiből kitérjük, hogy ebben az évben 16.363 gyermeket re-gisztráltak a városi iskolákban. Ez a szám 1522-vel nagyobb, mint a tavalyi. Ezek közül 10.003 gyermek olyan iskolákba jár, amelyek városi tulajdonú képező épületekben vannak, 6360 gyermek olyan iskolákba, amelyek bér-házakban működnek, 1084 gyermek pedig csak délután jár iskolába, a délelőtti tanfo-lyamok tulzsufaltsága következtében. A köz-oktatásügyi osztály költségvetése 78 ezer font bevételt mutat ki nevelési adókból és 18.500 fontot a szülőktől. A költségek össze-sen 132.568 fontot tesznek ki, vagyis minden

Uránia Mozgó

CSAK NÉHANY NAPIG LATHATÓ MEG!

Réztábla a kapu alatt

CRONIN DOKTOR világhíri regényének filmváltozata, főszerepekben:

Robert Donat, Rosalinda Russel

Felmentették a gyermeke meg-mérgezésével vádolt földművest

Rus bonchidai gazda bünpere a kolozsvári Tábla előtt

Cluj, február 22. Törvénytelen gyerme-kének megmérgezésével vádolt földműves perét tárgyalta ma délelőtti a kolozsvári büntetőtábla tanácsa Predovici táblabíró elnökelete alatt.

A per vádlottja egy Rus Gheorghie ne-vezetű, 27 éves bonchidai illetőségű föld-műves. A vádirat szerint Rus, akinek tör-vényes felesége volt Bucurestiben, 1937-ben visszatért a szamosmegyei Bonchidá-ra. Magával hozta Istocas Annát is, akivel már hosszabb ideje vadházasságban élt együtt. Törvényen kívüli viszonyukból 1937 májusában kis leányuk született. A vádlott és vadházastársa között az utolsó időben elhidegedett a viszony és sokat ve-szekedtek. Rus ráunt vadházastársára is és most már újabb nőt, egy fiatal falusi leányt akart rábírní arra, hogy vele össze-költözzék. Mindenesetre elhatározta, — mondja a vádirat — hogy megszabadul gyermekétől.

1937 július 9-én, amikor vadházastársa nem tartózkodott otthon, állítólag a böl-csőben lévő gyermekkel nagyobb mennyi-ségű ecetszeszt itatott. Majd, hogy magá-

gyermek után fejenként hat font évente. Ezekben a számokban nem szerepelnek az óvodák, a magasabb foku iskolák, amelyek a Vaad Leumi közoktatási hálózatán kívül állanak.

* NÖVEKEDIK A PALESZTINAI NA-RANCS-EXPORT.

Január 24-ig 7 millió 4697 láda narancsot exportáltak Palesztinából ebben a szezonban. Haifából 3 millió 503 ezer 513 ládat indítottak el, ezután kö-vetkezik Jaffa 2 millió 420 ezer 621 ládával, majd Tel-Aviv egymillió 43 ezer 899 ládával. A tel-avivi kikötő tavaly óta megháromszo-rozta narancs-kiviteli forgalmát, amennyiben tavaly csak 365 ezer ládat hajóztak be Tel-Avivban. Az idei narancs-export 30 százalékos emelkedést mutat a tavalyihoz képest, amikor is 5 millió 338 ezer 984 ládat ex-portált.

* A PALESZTINAI SZIMFONIKUS ZENE-KAR NAGYSIKERŰ EGYIPTOMI TURNÉ-JA.

Kairói jelentés szerint a palesztinai szimfonikus zenekar egyiptomi turnéját nagy siker kíséri. Minden hangversenyt óriási kö-zönség hallgat végig és a művészeket viharos ünneplésben részesítik. A zenekar Kairóban és Alexandriában adott koncerteket.

* A „NACHSON“ HAJÓZÁSI TÁRSASÁG TEVEKENYSÉGE.

A Nachson hajózási tár-saság, amelyet 1936. májusában alakított a zsidó munkásszervezet, fontos tevékenységet fejt ki a zsidó hajózás terén. 1935. szeptem-berében alakult meg Haifában az Ogej (horgony) szövetséget, amely kis teherhajó-kat és utas-szállító csónakokat helyezett forgalomba. 1936. májusában, amikor me-gnyílt a tel-avivi kikötő, a Jewish Agency se-gítségével a Histadrut Haovdim pénzügyi alapot teremtett, a terjeszkedési munkála-tokra és ez az alap lett később a részvény-tőke, a Nachson társaság alapításához, amelynek célja a zsidó hajózás előmozdítása. A zsidó hajózási liga négy zsidó tengerész-kadét számára szerzett állást angol hajó-kon. Egészen fiatal kadétként van szó. A Haifába hözkeledő angol hajók egyébként több zsidó matrózt alkalmaznak.

nak alibit teremtsen, karjaiba vette a két-hónapos, kisleányt és elvitte a szomszédos asszony imerőséhez, akit megkért, hogy lássa el tejjel a gyereket.

A gyerek nagyon sápadt volt, látszott rajta, hogy beteg és ekkor az asszony el-vitette az öreg falusi orvoshoz. Másnap a gyermek meghalt. Rus ekkor saját maga jelentette a csendőrsőn az esetet, amely gyanusnak tűnt és a feljelentőt letartó-ztatták.

A mai tárgyaláson a vádlott tagadta bü-nét. A kihallgatott tanúk vallomásából ki-derült, hogy a gyermek valóban beteg volt már akkor, amikor Rus állítólag megmér-gezte.

Kernbach professzor szakvéleményéből ki-tűnt, hogy valóban találtak a gyermek tes-tében kisebb mennyiségű ecetet. Az ügyész vádbeszéde után a védelem fejtegette, hogy semmilyen pozitív bizonyíték nem szól a gyermek megmérgezése mellett. A bíróság helyt adott a védelem érveinek és felmentette Rus Ghorghet a vád és annak következmé-nyei alól.

SPORT

Vasárnap indul a Nemzeti Bajnokság tavaszi küzdelme

Csüt., február 22. (Az Új Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság tavaszi fordulójá vasárnap veszi kezdetét. Az első forduló sorá az első osztály összes csapatai játszanak. A Nemzeti Bajnokság vasárnapi programja a következő:

- Aradon Gloria—FC Carpați.
- Bucurestiben Venus—AMTE.
- Temesváron Kinizsi—FC Rapid.
- Ploestiben Tricolor—Ripensia.
- Bucurestiben Juventus—Sportul Studențesc.
- Kolozsváron Victoria—UDR.

Mint a programból kiderül, a Nemzeti Bajnokság első fordulójának valamennyi mérkőzése érdekes és nagy küzdelmet ígér.

Mi újság a sportvilágban?

A Haggibbor vígalmi bizottságát átszervezték. Az új vígalmi bizottság csupa olyan elemeket egyesít magában, akiknek tövékenysége révén méltán remélhető, hogy a Haggibbor a rendezvények terén, ha lehet, még fokozni fogja eddig elért sikereit. A vígalmi bizottság azonban nemcsak a kolozsvári zsidóság szórakoztatását tűzte ki feladatául: tagszerző albizottságot is létesített. Az új vígalmi bizottság a következőkből áll: Elnök: Grün László. Alelnökök: Bezdán Rita, Léb Edith és Fisch Zoltán. Pénztáros: Szentiványi Klári. Jegyző: Molnár Eva. Titkár: Herczeg Lilly. Ellenőrök: Havas Klári, dr. Kirsch Imre, dr. Sámson Ákos. Rendezőbizottság: Léb Noémi, Lebovits Juci, Reiner Illy.

Mint már közöltük, az Országország a szövetségi elnökök ünnepélyes eskütétele alkalmából tanácskozást tartott és ezen szóba került többek között a kisebbségi sportolók szerepe is. Azt a tervezetet, hogy kisebbségi sportoló egyáltalán nem szerepelhet az országos válogatott csapatokban — elvetették. A sportszövetségek elnökeinek meghallgatása után úgy határoztak, hogy az országos válogatott csapatokban 25 százalék arányban szerepelhetnek kisebbségek. Ez a labdarúgásban 8 román 3 kisebbségi játékosnak felel meg. Az egyéni sportokban egyelőre nem hoztak korlátozást. Fenti számot is fokozatosan valósítják meg.

Csak most készült el a csehszlovákok teniszversőlistája. Férfiak: 1. Hecht, 2. Cejnár, 3. Drobny, 4. Siba, 5. Malacsek, 6. Vodicska, 7. Kosek, 8. Pachovszky, 9. Krasny. Hölgyek: 1. Sobotkova, 2. Nechvilova, 3. Kyselova, 4. Porakova, 5. Straubcova, 6. Miklikova, 7. Kucova, 8. Stutzcova, 9. Pittnerova, 10. Drtinova.

Az aradi Gloriát, mint ismeretes, 25.000 lej megfizetésére kötelezték, miután a Textila elleni mérkőzésen (Román Kupa) Iasi-ban nem jelent meg. A Gloria fellebbezésének illetékes helyen most helyt adtak és a büntetést 10.000 lejre szállították le.

Zakopaneban a sivilág bajnokság ugróversenyén a német Bradl győzött a volt világbajnok Birger Ruud előtt.

A télen határozott formában elterjedt a híre, hogy a zsidó sportvilágban jól ismert makkahista Hecht László, a csehszlovákok legjobb teniszezője profi szerződést írt alá. Ez a hír azonban éppen úgy, mint Puncsec profisága, valótlannak bizonyult. Hecht jelenleg a nizzai teniszversenyen játszik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Reghini tanító, Hasonló címekkel elvből, sajnos, nem szolgálhatunk.

Új Zenei Lexikon (Bárd) vászonkötésben 125 lei. Falk: Mindentudó zenekönyv, kve 119 lei. Demény: Hangversenykalauz, kve 158 lei. Meszlényi: Hangversenykönyv, kve 139 lei. Káldor: M. Zenei történet, kve 145 lei. Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

A cigány diszelőadása

Ma, csütörtökön este tartja meg a színház Szigligeti legdrámaibb népszínművének, A cigánynak diszelőadását. A kolozsvári színház az utóbbi évek egyik legnagyobb sikerét könyvelheti el A cigány átmozgásával, hiszen két év alatt 33 előadást ért meg a felújított remekmű.

A mai diszelőadáson a három hóstáti földészdalárda is közreműködik. Új szereposztásban és új betanulásban csatlakozik most A cigány az évad nagysikerű népszínmű-felújításai sorába.

Hétfőn lesz Ungár Imre hangversenye

A pénteki hivatalos szünnapi miatt hétfőn este lesz Ungár Imre egyetlen zongoraestje, amelyre az egész város közönsége készül.

A világtalan nagy művész 8 Chopin-darabot játszik ezen az estén, amely művekkel megnyert a varsói Chopin-világhangversenyt. Bach, Beethoven és Mozart egyik világhírű

remekműve csatlakozik műscrán a Chopin-művek mellé.

A hangversenyt egészen mérsékelten felémelt helyárak mellett tartja meg a színház, mert azt akarja, hogy a közönség legszélesebb rétegei is megismerhessék a nagy magyar zongoristát.

HETI MŰSOR:

Csütörtök fél 9: A cigány. (Diszelőadás az Erdélyi Gazdasági Egylet országos kiállítására alkalmából. Szigligeti Ede halhatatlan népszínműve, Kádár Imre átmozgásában, Csiky Endre zenéjével a Bartók—Kodály gyűjtés alapján. Új betanulásban, új szereposztásban. A Bocskay ref. földészdalárda, a Bethlen Gábor ref. földészdalárda és a Hídelvei földészdalárda közreműködésével. Fényes Alice, Tóth Elek, Nagy István, Jeney János, Kovács György, Tompa Sándor, Csóka József, stb., stb. fellépésével. Rendes helyárakkal.)

Péntek: Hivatalos színházi szünnapi. Szombat este 9: Váloók. (Mildred Harris világsikerű aratótt vígjáték-újdoncsága, Stella Adorján fordításában. Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Paál Magda, Feledi Éva, Kovács György, Mészáros Béla, Lantos Béla, Szabados Árpád, stb. Premierbérlet 26. sz.)

Vasárnap d. u. 3: Fűszer és csemege. (Olcsó helyárakkal.) d. u. Váloók. este 9: A csikós.

Hétfő d. u. 3: A vén bakancsos és fia a huszár. (Olcsó helyárakkal.) d. u. 6: Hazajáró lélek. (Kilencódszer.) este 9: Ungár Imre, a világhírű magyar zongoraművész egyetlen hangversenye. Műsor: I. rész. 1. J. S. Bach: Preludium és Fuga a „Wohltemperiertes Klavier”-ből. a) f-moll, b) Es-dúr. 2. Mozart: A-moll szonáta (Allegro maestoso, Andante cantabile con espressione, Presto). 3. Beethoven: Es-dúr szonáta op. 109. (Vivace ma non troppo, Praetissimo, Cantabile con intimitissimo sentimento). II. rész. 4. Chopin: G-dúr nocturno op. 37. No. 2., Scherzo H-moll op. 20, Berceuse, Etudes a) f-moll, op. 10. No. 9, b) a-moll op. 25. No. 11. 5. Chopin: Andante spianato és Polonaise brillante.

Kedd fél 9: Váloók. (Negyedszer. Rendes bérlet 26. sz.)

A ROYAL MOZGO MŰSORA:

Minden idők legremekesebb utópisztikus filmje! Rakétahajó. Izgalmas hajsza az emberiség megmentésére a Marsról jövő megsemmisítő sugarak ellen. Főszerepben: Buster Crabbe olimpiaí világbajnok. Előtte két premierbérlet: Metro és Fox.

A CAPITOL MOZGO MŰSORA:

Párizs legnagyobb szennációjának premierje! Barnabe. Főszereplő: Fernandel, a humor királya. Nagyszerű humor, szellemesség és finom francia pikantéria! Műsor előtt a legfrissebb világhírű.

AZ URANIA MOZGO MŰSORA:

Réztábla a kapu alatt. Doktor Cronin világhírű regényének filmváltozata. Főszerepben: Robert Donat és Rosalinda Russel.

Pénteken hivatalos szünnapi.

A SELECT MOZGO MŰSORA:

Nathalie Roguin búne. Michelle Morgan (Emberék a kőben főszereplője) legújabb nagysikerű filmje, melyben egy orosz menekült nő szerepét alakítja megrendítő realitással.

Pénteken hivatalos szünnapi.

RIO MOZGO MŰSORA:

(Volt Munkás mozgó)

Ma 3, 6 és 9 órakor: Két s'áger egy helyár! I. Grant kapitány gyermekei. A világhírű Verne Gyula regénye filmen. Fősz.: J. Juriev, J. Cuvelev és N. Gencasov. II. A három aranyos kis gangster. Az évad szennációjá. Ka'andor dráma. Fősz.: Freddie Bartholomew, Jekie Cooper és Mickey Roney. III. Színes Micky Maus.

Következő műsorunk: I. Salem leánya. Fősz.: Claudette Colbert. II. Benoit kapitány.

AZ EDISON MOZGO MŰSORA:

I. A tráfalgari győző. Hatalmas szuperfilm. II. A gyilkos autó. Gangster film. III. Új híradó.

Jön: Madame Bovari.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, február 23.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Gyermekóra. 19: Időszaki

anyagok. 18.17: Hanglemezek. 20: Felolvasás. 20.15: Katonazenekar. 21.15: A színművészek hangversenye. A hangverseny szünetben kb. 22: Hírek. Majd kb. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Jeruzsálem. 1.30: Pontos időjelzés. 2.20: Hírek angol nyelven. 5: Időjelzés és hivatalos jelentések. 7.30: Jichak Leváni előadása a nyelv kérdéseiről. 7.45: Időjárásjelentés. 8: Zsidó népmelódiák a Sém kórus előadásában. 8.45: Héber óra kezdők részére. 9: Dalrészletek. 9.15: Időjárásjelentés. 9.30: Puccini: Madame Butterfly operájából részletek.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.30: Beszékart-zenekar. 15.35: Hírek. 18.40: Operaházi zenekar. 20.30: Magyar nóták. 21.30: Hanglemezek. 21.50: Versék. 22.15: Zongoraszármok. 22.40: Hírek. 23: A rádió szalonzenekara. 24.20: Jazz. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból? London Reg. 20: Könyvi orgona. Toulouse. 20.15: Operarészletek. Szófia. 20.30: Rádiózenekar.

Péntek, február 24.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Katonazene. 19: Időszaki anyagok. 19.15: Hangverseny az avengéllikus templomból. 20: Felolvasás. 20.15: Hanglemezek. 20.35: Közvetítés az Operaházról. A színetekben hírek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Jeruzsálem. 1.30: Időjelzés. 2.20: Hírek angol nyelven. 5: Időjárásjelentés. 7.30: Biblia felolvasás. Jozsef Rosenblatt lemezek. 8: Időjárásjelentés. 8.15: Szímfónikus zenekar hangversenye.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 18.10: Hangfelvétel. 18.50: Sport. 19: Magyar nóták és csárdások. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. A végzet halma. 23: Hírek. 24.15: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból? Prága II. 21: Operettzene.

Szófia. 20.30: Verdi: Aida című operája. Paris PTT. 22.30: Szímfónikus hangverseny.

APRÓ HIRDETÉSEK

Intelligens, 22 éves leány ortodox zsidó családban gyermek mellé ajánlkozik. Leveleket az Új Kelet oradeai fiókkiadóhivatala. Str. Millerand 4 továbbít. „Arva” jelégre.

Atrétegezőknek olcsó és előnyös tanfolyamot rendez Cosmetica „Beauté” Hamburg Ck., Reg. Ferdinand 34. II. Tel. 20-11. Jelentkezni március 2.

Eladó finomkivitelű ebédlő, háló, kombinált szekrények, recamié, modern fotelek. Műasztalos, Str. Fr. David 3.

Ajánlok elsőrendű, elismerten legszebb tiszta kőser libamáját és füstölt libamellét legolcsóbb napi áron. Steiner Mórné Arad. P. Gen. Cernat 11-12.

Fogtechnikus, berendezett rendeléssel, 10 éve önálló, keres fiatal fogorvosnőt. „Társulás” jelégre a kiadóba.

Bénoisülhet 36-40 éves, mindhárom nyelvet bír, irodai képzettséggel, rendelkező ort. uriember. Héber tudású előnyben. „Korrekt” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Huszéves zsidó kertészsegéd négyéves gyakorlattal kertészetben vagy gazdaságban állást keres. Klein József Ajud, Str. Vulcan 2.

Kiadó 3 szobás összkomfortos lakás és 2 manzard szoba. „General”, Iorga 3.

Férjhez adnám rokonomat 30-32 éves önálló, jóméghenyű fiatal emberhez 200.000 lej hozománnyal. Leveleket a kiadóba kérek. „Öszinte” jelégre.

Uzembelen levő ecetgyár beendézést keresek megvételre. Ajánlatokat „Kézpénz” jelégre kérek a kiadóba.

Angol és francia órákat adna, korrepetálást vállalna nyelvszakos zsidó egyetlen hallgató. „Kezdeklet is” jelégre a kiadóba.

TEL. 3183.

P. O. B. 601.

TEL AVIV

52, ACHAD HAAM STR.

ELISMERTEN LEGJOBB SZÁLLODA A VÁROS KÖZPONTJÁBAN. A BANKOK ÉS KERESKEDELMI KÖZPONT KÖZVETLEN KÖZELÉBEN.

— SZÉP ÁRNYÉKOS KERTELE KÖRÜLVÉVE. — HIDEG ÉS MELEG VIZ. — PRIVÁT FÜRDŐSZOBÁK. — KÖZPONTI FÜTÉS. — ELSŐ-RANGU KONYHA. — MAGYAR ÉS ROMÁN KISZOLGALÁS. — KEDVEZŐ ÁRAK.

KÖZGAZDASÁG

A jövő héten megkezdődnek a román-magyar külkereskedelmi tárgyalások

Kinevezték a tárgyaló román delegációt

Bucuresti, február 22. A román-magyar külkereskedelmi egyezmény — amint ismeretes — március 31-én lejárt. Mivel mindkét kormány nagy fontosságot tulajdonít a két állam zavartalan árucseréjének, a külkereskedelmi egyezmény meghosszabbítására irányuló tárgyalásokat már a jövő hét hétfőjén (február 27-én) megkezdik. A tárgyalásokat ezalkalommal Budapesten

folytatják le. A nemzetgazdasági miniszter a Budapesten tárgyaló román delegáció tagjait a következőket nevezte ki: I. Gr. Dimitrescu, a nemzetgazdasági minisztérium igazgatója, elnök, Secăreanu, a Banca Națională delegátusa, I. Mățaru, a budapesti román követség kereskedelmi attaséja és Petre Tutea a bizottság titkára. A román delegáció szombaton utazik Budapestre.

végrehajtási utasítás meghatározza az ecetgyárak működési szabályait, amelyet az engedély megvonásának terhe mellett tartoznak betartani. A pénzügyi hatóságok fogják verifikálni a gyárakba bemenő bor minőségét és ha az a gyanújuk merül fel, hogy a bor direkttermő szőlőből ered, mintát vesznek és azt a földművelési minisztérium borászati osztályának küldik be vegyelemezés végett.

Angol delegáció utazik Moszkvába. Az „Evening Standard” szerint az angol kormány legközelebb kereskedelmi delegációt küld Moszkvába és kereskedelmi tárgyalásokat politikai tárgyalások fogják követni. A lap hangsúlyozza, hogy a külkereskedelmi bizottság legutóbbi ülésén Halifax lord rendkívül erélyesen lépett fel a diktatórikus államokkal szemben és kijelentette, hogy Anglia jelenlegi helyzetében nem mondhat le semmiféle segítségről, bárholon is jöjjön az.

A román hajózási társaságok megkezdtek a dunai forgalmat. Megirtuk, hogy a kedvező időjárás miatt az ideén valamivel előbb kezdődik meg a dunai hajózási forgalom. A román dunai hajózási társaság (N. F. R.) a Galati-Turnu-Severin szakaszon már február 23-án megindítja járatát, a Galati-Temesvár relációban március 2-ikán indulnak meg a járatok, míg március 15-én a Duna egész hosszában megindul a hajózás. Zürichi árfolyamok (február 22.): Márka 176.45, holland forint 235.30, dollár 439.68, font 20.61, francia frank 11.645, olasz lira 23.13, csekkorona 15.075, pengő 87.25, dinár 10.—, lej 3.37, zloty 83.12, belgas 74.05.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.31—143.38
font	662.40—672.75
palesztinai font	663.00—673.44
holland forint	75.69—76.86
svájci frank	32.15—32.64
francia frank	3.56—3.77
márka	40.50—41.50
pengő	25—27
csekkorona (hivatalos)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai szilárdabbak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:

Palesztinai font, 30%-os sz.-kvóta 1800—1840
angol font, 30%-os szabadkvóta 1780—1790
angol font, 20%-os kvóta — 1400—1450
angol font, 30%-os kvóta — 1130—1135
holland forint, 30%-os sz.-kvóta 202—204
dollár, 30%-os szabadkvóta — 360—365
svájci frank, 30%-os kvóta — 78—80
francia frank, 30%-os sz.-kvóta 9.20—9.40
belgas (kliring) — — — — — 62
belgas, 15%-os — — — — — 64
svédkorona, 30%-os kvóta — — — — — 84

A CFR valutaárfolyamai március hónapra

Bucuresti, február 22. A CFR igazgatósága a vasuti pénztárak számára, március hónapra a következő valutaárfolyamokat állapította meg:

Aranydollár	241.86 lej
aranyfrank	46.68 „
angol font (papír)	679.48 „
palesztinai font	680.17 „
egyiptomi font	696.90 „
dollár (papír)	144.81 „
svájci frank	32.90 „
francia frank	3.81 „
holland forint	77.70 „
márka	41.92 „
belgas	24.46 „
pengő	27.27 „
török lira	83.83 „
portugál escudo	6.13 „
olasz lira	7.24 „
csekkorona	4.82 „
lewa	1.70 „
dinár	3.08 „
drahma	1.01 „
svéd korona	35.06 „
zloty	26.55 „

A fenti új árfolyamok március 1-től újabb árfolyam megállapításáig érvényesek.

Mérsékelték a gabona-analizisek díjait

Megirtuk, hogy a Mezőgazdasági Kamarák Szövetsége által az ősz folyamán megállapított tulmagas gabonaanalizisek díjak miatt a Gabonaexportörök Szindikátusa memorandumot intézett a földművelésügyi és nemzetgazdasági miniszterekhez, amelyben a túl magas díjak mérséklését kérték. A memorandumra most választott a földművelésügyi miniszter és egyidejűleg a díjakat 30—50 százalékkal mérsékelték. Az új díjak a következők: Öt vagonos tételig vagononként 50 lej, öt vagonon felüli tételre vagononként 35 lej. Ugyanakkor megszüntették a nagy tételekkel (hajórakományokkal) kapcsolatos

maximális 3000 lejes díjat, vagyis például egy száz vagonos tételre az összeg 3500 lej. Ezekért a díjakért az analízist végző mezőgazdasági kamarák kötelesek kiadni az exportigazolványt. Ezzel egyidejűleg a földművelésügyi miniszter utasította a mezőgazdasági kamarákat, hogy a 77 kilogramosnál alacsonyabb fajsúlyú búzára, valamint az olyan búzára, amelyben 3 százaléknál több idegen anyag (konkoly, stb.) van ne adjanak exportigazolványt, mert a kormány az ilyen gyengébb minőségű búzák után nem fizeti az exportprémiumot.

Megjelent a boretet gyártását szabályozó törvény végrehajtási utasítása. A Monitorul Oficial 299. számú 1938. december 23-iki módosított törvényhez most kiadott miniszteri utasítás szerint az ecetgyárak általában csak 3—9 fokos nemes bort dolgozhatnak fel. Ké-

szíthető 50 fokig koncentrált ecet. Az áru csak gyári címkével ellátott üvegekben hozható forgalomba, „boretet”, vagy „boretetkivonat” elnevezés alatt. A kicsinybeni eladók kimérve is adhatják el az ecetet, de ez esetben felelősek a címkén feltüntetett erősségért. A

NE FEJ SZOLGAM JAKOB

— Emlékszel, rabbi, egyszer előttem álltam és te kihaggtál a Szanhedrin tételsorozatból. Megnézted érdes kezemet és megkérdezted tőlem, mi voltam azelőtt, mielőtt a jesivába jöttem. „Segítettem az apámnak szántani és kapálni, rabbi”. „Akkor sajnálhatod, hogy nem maradtál az istenáldott földön a madarak, a kővek és a szelíd giliszták között”. Ugy szegyeltem magamat. Tudtam, azért mondd, mert nem tudok semmit. Azt mondta, rabbi, azért mondatd? Azóta már tanultam egyet-mást, de még mindig igen tudatlan vagyok.

De nem kérdezett tőle semmit. Se most, se később. Láttá vendége nagy zárkózottságát és hivatlannak érezte magát az eltemetett múlt felhatalosára. Egyelőre az is boldoggá tette, hogy a caddik betért hozzá. A vendégkamrácskába sietett, tüzet rakott, vizet melegített, lezuhata a caddik nehéz havas csizmáit, rongyos átázott kapucit, hogy gyakorolja Ábrahám nagy erényét és megmossa vendége lábát. A vendég szabadkozott, hogy egyedül is megteheti és Sulem ezt a szerénységet is hozzátehetné az elvesztettnek hitt szentember egyéb ismertetőjeleivel.

Az egyedüli, amit Sulem furcsállott, az volt, hogy a rabbi a ház népével reb Iszernek mondatá magát, holott tőle azontul is elfogadta a reb Pincheszel megszólítást. Sokat töprengett a dologon, míg egy világos pillanatában rá nem döbrent az értelmére. Iszer nemcsak megszólított név, de szó is azonkívül. Azt jelenti: tilalom. Az új névvel a rabbi tilalmazta a régit, amire a világos is figyelmezteti. Őt most már Tilalomrabbinak kell nevezni. Sulemnek ez nem ment könnyen, ehhez ő nagyon is fiatalon ismerkedett meg rabbi reb Pincheszel. Az első napokon úgy oldotta meg a megszólítást, hogy a nevet elkérte és csak rabbit mondott. Később rábotlott a nyeve mindakét névre: reb Iszer Pinchesz. A caddik ezt hallgatólág tudomásul vette.

A caddik egyébként nem volt az a félnék, tartózkodó, világtól húzódozó ember, akinek az első pillanatban látszott. Egészen más volt. De ezen Sulem nem csodálkozott. A

caddiknak mindent szabad, mert a caddik más értelmével csinálja a dolgokat. Ha a rabbi kiment a konphába s beleszagolt a fizekákba és érdeklődött Malke asszonytól, mi lesz ebédre, ha lencseleves és borsos krumpelit irt elő a következő napra, ennek csak látszólag lehetett prózai oka, valójában minden bizonyos mélyebb értelme volt. És ha leült a kemencepadkára és hosszan elbeszélgetett Malkeleval vagy Feige nényel, ha megcirkált a kis Szure Chaje arccskáját és gügyögött és csicsöréezett neki, ha Malkelenek a fenekére vert, hogy ne bömblőjön, mialatt a nagyok beszélgetnek, ezt maga a Baal Sem se csinálta volna más-ként.

Szerette, ha hangos volt körülötte a ház, tréfálkozott, mesét mondott, s az apróbbja és az asszonyok is állandóan a száján csüngtek. Joszef nevetett és sirt, amikor a holtak feltámadásáról beszélt neki, arról a korszakról, amely a Messias eljövetelét pillanatában kezdődik. Nagy vihogás, nevetés és röhögés lesz az egész földön, olyan megnevettető dolgokat Adám-Éva óta nem látott a világ. A fiatalon elhalt apák és anyák észszélelkeznek száz évet élt gyermekeikkel. Az apa harminc éves, kis fekete szakállal van és az öszöreg tőpörödött bácsinak azt mondja: kislíam. A nagymama fiatal még fiatalabb, mint Malke mama, a kis unoka öregebb, mint Feige néni, a fiatal kézenfogja a vént, hogy átvezesse a sáros uccán vagy az uton, amelyen vad lovak és bivalyok száguldoznak.

Jitels nagy szeme is tele volt csillogással, Malke mama szép szomorú szeme is mosolygott. Feige nények egyszerűen meglettek az orra mentén futó barázdák nedvességével, olyan jóízűt nevetett. Mallech azíránt érdeklődött, hogy vajjon a farkasok is feltámadnak-e. Rabbi reb Iszer azt felelte, hogy a jó farkasok igen, a rossz nem.

— Hát vannak jó farkasok is? — kérdezte Mallech.

— Vannak, persze, hogy vannak. A farkas nem mindig gonoszságból támadja meg az embert, hanem mert megbiztatása van rá...

Volt egyszer egy köszörüs, apró kis zsidócska, hosszú-hosszu szakállal. A zsidóasszonyok szerették s mert hitték vastag tincseiben és szép hosszú szakállában, rábizták a késeket. A nemzsidók is vele dolgoztatták és a köszörüs, hanyagságból-e vagy gonoszságból, állandóan összecserélte a késeket. A zsidóasszonyok nem tudták, hogy szalorás késsel vagdoszták a saktervágta csirkét és a kóser libahúst s mert nem tudták, hogy is vétkeztek. Minden bün a köszörüs fejére szállt. Amikor már megtelt a mérték, egy nagy-nagy farkasra bízta a jóisten, hogy büntesse meg a köszörüst. Eppen összeszedte a késeket a faluban és leült az erdő szélére a taligájával, hogy megkezdje a munkáját. A farkas előrontott, hamm, elnyelte a kis köszörüst. A bünös ember csak akkor ijedt meg, amikor szöröstül-böröstül benne volt a farkas gyomrában. Fennszóval könyörgött ahhoz, aki a farkast, a késeket és a köszörüket teremtette. És ha már imádkozott, lóbálta magát amennyire csak tehette. Lobogó tincsel és szurós szakállával meg-megcsiklandozta a farkast belülről s az ordas nem bírta nevetés nélkül. De a farkasnak nem szabad nevetnie, a többi farkas elkergette magától, hogy aki nevet, menjen embernek. Ha a farkas embernek megy, agyonlütik az emberek. Erre a farkas visszament a köszörüstalyigához és lenyelt egy ollót, hogy köszörüs vágja le a szakállát és a tincseit. Mit gondoltok, megtette? Dehogyan vágja le a zsidó arcát ékességét! De ha már ott volt az olló a kezében, felvágta a farkas hasát és szépen kisértelt belőle.

— És meghalt a farkas? — Hát persze, hogy meghalt. Azóta a köszörüs is régm meghalt. De ha megjön a Messias, égység mellett sétál majd a farkas és a köszörüs. És nevetnek, nevetnek, úgy nevetnek...

Szrule Jantevot nem tudta megnevetetn. De talán mégis akarta. Szrule Jantev csak ritkán ült együtt a családdal, ha köztük volt, gondolkodott és hallgatott. Ha Malkele nevetett, ő is elmosolyodott. De ha Malkele csak mosolygott, a fiu arca merev maradt. Az utolsó napokban Malkele is olyan egondolkodva mosolygott. Talán Goldele volt az oka: megint erre járt és idegen bánatokat hozott magával.

Pedig Goldele nem is volt bánatos. Barackpiros arccal és barackpiros kedvvel érkezett s amikor megszólalt, csakugy csicsörgött. Nem tetszett neki, hogy a vendégkamra foglalt, de ezt se nagyon mutatta. Ő, ő most csak átutazóban jött el Sulemkehez, Szalkára megy a sógornőjéhez, szándékosan csinálta ezt a nagy kertülöt, hogy megnézzé,

mit csinál Malkele. Hozott neki egy kékpetytyes kendőt és Jitelének egy téli ruhára való szövetet.

— Ugy megszerettelek, — lelkenedett Malkele — amióta itt jártam, folyton rólad beszélek Mendinek. Tudod, hogy megint nagyon jóban vagyunk.

A kocsinak, aki szánkójával idehozta, azt mondta Golde, ne vigye az istállóba a lovakat, csak takarja le őket a pokroccal, mert délire utaznak tovább Szalka felé. De dél elmult, Goldele ottmaradt ebédre. A délután is elmult, a naményi halásznagyon belemelegedett s amikor a kocsin nógatta, azt mondta neki, készitse elő a fálykát, este-felé indulnak. De Malkele marasztotta, hogy ne utazzék éjszaka és Goldele hagyta magát marasztalni. Annyi beszélőnivalója volt, hogy még a következő napon is ottmaradt. Jitelével aludt és Jitelét nagyon megszerette. Jitete húzódtott tőle, maga se tudta, miért. Goldele magához ölelte és olyan kedveseket sugdosott a fülebe. A kislányt bosszantotta ez a kedvesség. S amikor a második napon felébredt mellette, az volt az érzése, hogy álmában meggyűlölte a kedvesszavu idegen asszonyt.

A caddik Goldeleval is elbeszélgetett, de amíg az asszony a házban volt, többnyire Szrule Jantevval foglalkozott, vagy a sűntésben Sulem okosította. Sulemnek fejfájdító dilemmái voltak, nem világi, hanem talmudi és talmudkommentári kérdések, amelyek a hónapok magányában felgyűltek s amelyekkel egyedül megbirkózni nem tudott. Majd ha ráér, gondolta magában, bemegy Csengerbe, Károlyba vagy Batizra, összeül egy-két iskolázottabb talmudistával és együttes erővel megkeresik a megoldást. Esetleg reb Jajne Bányoverhez viszi a problémáit s egyszerre megoldhatja valamennyit.

A caddik már négy napja volt a házban, de a caddikkal nem ment sokra Sulem. A caddik legszívesebben a napi dolgokról beszélt. A mocsár déli irányban szárad, jó volna, ha Sulem venne néhány hold mocsarat, ma még potom krajecokrét kaphatná. A gondolat tetszett Sulemnek, kezdett belemelegedni. De a caddik nem szívesen időzött egy tárgymál sokáig, el-elcsapongott más-felé. Malkepézt jó lesz fizetni, ha ellenzik a nemesek, akkor is. A zsidó fizessen mindent, amit az uralom követel tőle. Mert hogy mondják nagy tanítóink? „Dina halchuta dina”. Az uralom törvénye törvény. S ahol két uralom van, ott mindkettőt ki kell szolgálni. A nemességnek meg kell adni a magáét, de a császárt sem bősáthetjük magunkra. Végeredményben a harmadik uralom, a Legfelsőbb kormányhatalma a fontos.

(Folytatjuk.)

UJKELET Legújabb hírek

A Balkán-szövetség állandó tanácsa elvben elhatározta a Franco-kormány elismerését

Véget ért a Balkán-szövetség tanácsulése. A hivatalos közlemény szövege

Bucuresti, február 22. A Balkán-szövetség tanácsulésének végeztével a következő közleményt adták ki:

„A Balkán-szövetség állandó tanácsa február 20, 21 és 22 napjain összeült Gr. Gafencu román külügyminiszter elnökletével. Görögországot Metaxasz miniszterelnök, Törökországot Saragioglu külügyminiszter, Jugoszláviát Markovics külügyminiszter képviselték. A tanács tagjai tanulmányozás alá vették a nemzetközi helyzet különböző oldalait és aprólékos eszmecsere-t folytattak, főleg a balkáni államok érdekeivel kapcsolatos kérdések felett. A tanács tagok egyhangúlag megállapították, hogy teljesen egyforma szemszögből nézik azt a politikát, amit a Balkán-szövetség követ. Mélyen ragaszkodnak a béke eszméjéhez, ami nem szünt meg a szövetséget megalakulása óta irányítani. A tanács új-ból kihangsúlyozza azt a szoros köteléket, ami a Balkán-szövetség tagállamait egymáshoz fűzi és kiemeli azon egyhangú akaratait, hogy hasonló szellemben regisztrálni az 1938 június 31-én Szalonikiben kötött egyezményt, amely élénken bizonyítja a tagállamok szilárd akaratait, hogy nem hanyagolnak el semmit a félsziget államai közti, bizalommal telített együttműködés érdekében, a teljes egyenlőség és határaik feltétlen tiszteltetartása mellett. A tanács ratifikálta a Balkán-szövetség utolsó 1938 áprilisában Isztambulban tartott gazdasági ülésének határozatait és azt a szilárd reményét fejezte ki, hogy a gazdasági tanács hetedik ülészaka 1939 áprilisában, Bucurestiben, módot fog nyújtani a Balkán-államok közti gazdasági kapcsolatok további kimélyítésére és a közöttük levő közlekedés tökéletesítésére. Legközelebbi renesz ülészaka a tanács 1940 februárjában tartja Belgrádban.“

A közlemény felolvasása után Gafencu külügyminiszter közölte, hogy az állandó tanács elvben elhatározta, hogy de jure elismeri a Franco-kormányt. Mindegyik tagállam szabadon határozhatja meg az elismerés módjait.

A görög, török és jugoszláv külügyminiszterek beszédei

Bucuresti, február 22. A Balkán-értekezletről kiadott kommuniqué felolvasása után Metaxasz görög miniszterelnök a következő beszédet mondotta:

„Azt mondják, ha a vége jó, minden jó. A mi konferenciánkkal kapcsolatosan inkább azt lehetne mondani: minden jó, ha jól kezdődik. Beszélgetéseink az első pillanattól kezdve derült, nyugodt atmoszférában folytak le. Azzal a felemelő érzéssel válnak el, hogy nemcsak a balkáni megértés eszméjét, de a béke általános ügyét is szolgáltuk, a második félétvezetben fiatalos erővel és a büszke tudattal meggyünk át, hogy hivatásunk magaslatán állottunk.“

Metaxasz ezután köszönetet mondott az uralkodónak, a kormánynak és a lakosságnak a meleg fogadtatásért. „Ezen ország iránti csodálattal távozom, amely a nagy felkészítés: Károly király öfelsége ösztönzése és minisztereinek bátor munkája folytán határozottan halad előre a nemzeti újjászületés útján.“

Szukru Sarakoglu török külügyminiszter beszélt ezután, kihangsúlyozva, hogy a Balkán-paktum a béke és a szövetséget alkotó államok függetlenségének szilárd kezesége marad.

Czinczár Markovics jugoszláv külügyminiszter hangsúlyozta, hogy a konferencia a legteljesebb szívélyességgel jegyében fejeződött be. „Felelősségünk tudatában vizsgáltuk meg a bennünket érdeklő kérdéseket és megkerestük az eszközöket, amelyekkel a megnyugtató és megértés művéhez hozzájárulhatunk.“

Czinczár Markovics ezután csodálatának adott kifejezést Románia felséges irányítója, Károly király öfelsége iránt, majd hangsúlyozta, hogy Jugoszláviát Romániához az öszinte barátság érzései fűzik.

Gafencu beszéde

Végül Grigore Gafencu román külügyminiszter beszélt, aki a Balkán-szövetséget alkotó államok felfogásbeli és érzései egy-ségét hangsúlyozta ki.

— Az értekezletről kiadott kommuniqué optimista. Természetesen számot vetünk a helyzet komolyságával, de úgy tűnik, hogy különböző államférfiaknak az utóbbi időben tartott beszédei a kiengesztelődés és a megnyugvás jeleit viselik magukon. Ehhez a kiengesztelődéshez minden erőnkkel hozzá akarunk járulni. Reméljük, hogy a tavasz meg fogja hozni Spanyolországban, a nap melegevel együtt, a béke boldogságát is. Készen állunk arra, hogy amennyire eszközeink megengedik, segítsük a spanyol népet seb-inek bekötözésében és életerejének vissza-nyerésében. Míg a békéről beszélünk, a rend eszméjére is gondolok. Rend nélkül a rend eszméjének respektálása nélkül, a politikai és területi rend tiszteltetartása nélkül nem segíthetünk egymást népek. A Balkán-szövetség bucaresti konferenciája alkalmat adott arra, hogy ismétlően megállapítsuk egyetértésünket ezen igazságok felett. Gafencu végül köszönetet mondott a kon-

MIGRENO-NERVOSIN
COCOSEL
GASECUI
A FEJ-ÉS FOGFÁJÁST
NÁTHALAZT HÜLÉST
KERJEN EREDETI COCOSEL POROKAT

ferencián résztvevett minisztereknek és kérték, hogy tolmácsolják kormányaiknál és népeiknél azt az öszinte hűséget és ragaszkodást, amely Romániát barátához és szövetségeseihez fűzi.

Belgrád, február 22. Belgrádi jelentés szerint Sarakoglu török külügyminiszter a Balkán-konferencia befejezése után Belgrádba utazik, ahol egy napig Czinczár Markovics külügyminiszter vendége lesz.

rison nyilatkozatát általában úgy értelmezik, hogy Anglia háboru esetén expedíciós csapat-cesteket küldene Franciaországba.

Csak a délafrikai államok segítségével támadhatnák meg a németek az USA-t

Washington, február 22. (Rador). Az Associated Press jelenti bizalmas forrásból, hogy Arnold tábornok igen érdekes nyilatkozatot tett a szenátus katonai bizottságában. Kijelentette állítólag, hogy Németország 1700 olyan repülőgép felett rendelkezik, amelyekkel megtámadhatja Nyugat-Afrika. Dél-Amerika keleti partjait és a Földközi-szigeteket az Egyesült Államokig juthat. A tábornok szerint bombákkal a fedélzetükön még sem szelhetik át ezek a gépek az Atlanti óceánt s ha esetleg támadást akarnának indítani az Egyesült Államok ellen, valamelyik német-barát délamerikai államban kellene löszereparálási támpontot létesíteniük. Ezek a támpontok frisseniek fel benzinkészletüket a német repülőket. A szöveg közölte, melyik délamerikai államok kedvez-nek Németországnak.

Teleky miniszterelnök nagyjelentőségű nyilatkozata Románia és Magyarország viszonyáról

BUDAPEST, február 22. Teleky magyar miniszterelnök beszéde során, amelyről lapunk más helyén számolunk be, a külpolitikai helyzetre nézve a következőket mondta:

— Magyarország a Róma-Berlin tengelyre támaszkodik. A tengelyvel való kapcsolatoknak nehéz időkben való fenntartása röviddel ez előtt meghozta eredményeit, midőn Hitler és Mussolini örökre beirták nevüket a magyar történelemből.

— Magafartásunk Jugoszláviával, Romániával és Csehszlovákiával szemben békés céljainkból fakad. Elégítéssel óvástam Gafencu külügyminiszter nyilatkozatait; reméljük, hogy a román kormány új kisebbségi politikája gyorsan meg fogja választani azokat az igéreteket, amelyeket az előző kormányok a magyar kisebbségnek ismétlően tettek. Ez biztosíthatná a két állam között a normális szomszédi viszonyok kialakulását.

— Mint ismeretes, a magyar kormány tizennyolc hónapon át tárgyalásokat folytatott Bucurestiben, Sínalában, Genfben, Belgrádban és Bledben, hogy jobb légkört teremtsen a dunai államok között. A tárgyalások befejeződtek és lekerültek a napirendről és ezzel zárult le Közép-Európa München-elfőtti korszaka. Azt hiszem, a történelem meg fogja állapítani egyszer, hogy az 1937-38. évek a dunai államok közötti kapcsolatok szabályozására irányuló erőfeszítései nem voltak hiábavalóak. Nem akarom azt mondani, hogy a közvetlen tárgyalások periódusa lezárult.

— Pénteken alakult meg a fővárosi újságírók csehe, Bucurestiből jelentik: A hivatásos újságírók pénteken, február 24-én Rákos miniszter elnökletével tartandó ülésükön alkíttják meg az újságíró-céhet.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

Select Muzgő MA, CSÜTÖRTÖKÖN RENDKIVÜLI PREMIER!
Michelle Morgan
(CHARLES BOYER felfedezettje az EMBEREK A KÖDBEN főszereplője)
legújabb alakítása:
NATHALIE ROGUIN BONE
Végig izgalmas, meglepő fordulatokkal teli film, melyben a művész nő egy orosz menekült lány szerepét alakítja. A FRANCIA FILMGYÁRTÁS EGYIK ÚJ REMEKE!

„A diktátoroknak azon a nyelven kell válaszolni, amelyet megértenek“

Winzon, az amerikai tengerészeti bizottság elnöke erőlesen kérte a rendkívüli hitelek megszavazását

Washington, február 22. Winzon, a képviselőház tengerészeti bizottságának elnöke, a bizottság keddi ülésén igen energikusan kérte az amerikai tengeri bázisok megerősítéséhez szükséges rendkívüli hitelek megszavazását. Az Egyesült Államoknak — mondotta Winzon — a diktátoroknak azon az egyetlen nyelven kell válaszolniuk, amelyet ezek ismernek. A világ jól tenné, ha számot vetne a tényleges nemzetközi helyzettel. Azzal kapcsolatban, hogy az Egyesült Államok re,ülőgépeket szállítanak Franciaországnak és Angliának,

Winzon a következőket mondotta: — Nemcsak a mi védelmünkön kell gondoskodnunk, de az is a mi javunkat szolgálja, ha megengedjük a repülőgépgyárosoknak, hogy ellássák a két nagy európai demokráciát is, nehogy a diktátorok megsemmisíthessék azokat. Minden értelmes amerikai támogatja a kormányt ebben a kérdésben, mert ha Anglia és Franciaország nincsenek kellőleg felkészülve, úgy meg fognak semmisülni. A demokráciák utolsó lövészárka kétségkívül a mi földtünkön lesz.

Miron patriarka-miniszterelnök Dél-Franciaországba utazott

Királyi dekrétum egyhónapos szabadságot engedélyezett a miniszterelnöknek

Bucuresti, február 22. Ma délelőtt 10 óra 5 perckor az Orient expresszel Dél-Franciaországba utazott Miron Cristea patriarka-miniszterelnök, akinek az uralkodó királyi dekrétum útján február 22-ikével kezdődőleg egy hónapos külföldi szabadságot engedélyezett. A Perronon megjelentek a kormány tagjai, élükön Armand Calinescu helyettes miniszterelnökkel, a minisztérium államtitkárai, Alexianu, Bucegi-tartomány királyi helytartója, Dombrowschi tábornok, Bucuresti főpolgármestere, stb. Hasonlóképpen

megjelent a Perronon Urdăreanu udvari miniszter is. A patriarka-miniszterelnök Moldoveanu patriarkai tanácsos, Benjamin Ploesteanu, Emilian püspökök és titkárai kíséretében érkezett a pályaudvarra, ahol elbeszélgetett a kormány tagjaival. A miniszterelnököt délfranciaországi útjára kezelőorvosa, dr. Băltăceanu, Mihail Brosu meghatalmazott miniszter és Emilian tárgyviselő püspök kísérték el.

Háboru esetén Anglia csapatokat küldene Franciaországba

Morrison nagyjelentőségű nyilatkozata az alsóházban

London, február 22. (Rador). Morrison, a Lancaster hercegség kancellárja, aki az alsóházban a nemzetvédelmi miniszter képviselő, kedden válaszolt Churchill azon kérdésére, hogy milyen szerepet fog betölteni az angol hadsereg, ha Nagy-Britanniát háboru sodornák a kontinensen. A kormány — jelentette ki Morrison — teljesen egyetért Churchilllel abban, hogy ha kitör a háboru, mi nem járhatunk el erőfeszítéseink csökkentésének, vagy korlátozásának alapján. Minden erőforrásunkat ki kell használnunk és csak az a kérdés merülhet fel, melyik

módszer alkalmazható a leghasznosabban az ellenségeskedés kezdeti stádiumában. A kormány biztosítja Churchillt, hogy az angol és francia vezérkarok közötti tárgyalások folytatódhatnak és a tárgyaló tényezők tanulmányozni fogják azt a szerepet, amely országainkra vár esetleges európai háboru kezdetén.

Az angol lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak Morrison nyilatkozatának, amely arra mutat, hogy háboru esetén az összes angol haderőket a franciákkal való közös alapra helyeznék. A Daily Mail szerint Mor-

Központi
No. 2447
16. Telefo
Eszaki
évre 600,
Bélre: E
Bélre: 12
Hirdetésel
„UJ KE
banati z
a. Oltko
forrás me

Ca

„Ro

Bucure
cu belüg
lyettes t
bucuresti
kezde k
hezebb f
tatta az
szát:

— Az
teszi szá
zam, mi
ség. A l
akkor m
mót, am
időm. E
tos kérd
amelyek
toznak,
tés Fro
Azok, a
szerben
látunk p
alapja é
léthagy
geinkből
megjele
politika
három
zott ön
mult p
annyi s
hoz. Er
csatlak
nitása
öszinte
seltetik
Calin
meg a
két pü
dult a
Gyulaf
kimond
hoz —
kírhird

mes u
ban k
Caline
hogy
alakít
fenye
Mind
pünk
sé leg
egyeg
fogla
az át
örizt
és ny
zódés
maga
tettá
Ezek
Még
lyen
maza
tüne
Azt
sége